

Fons del Castell de Montesquiu a l'Arxiu Comarcal del Ripollès

Montesquiu

Ubicació

Comarca: Osona
Lloc/Adreça: Arxiu Comarcal del Ripollès, C/ Raval de l'Hospital 2 - 17500 Ripoll (Ripollès)

Coordenades:

Latitud: 42.113242315384
Longitud: 2.2120194998842
UTM Est (X): 434857
UTM Nord (Y): 4662650

Classificació

Número de fitxa 08131 - 73
Àmbit: Patrimoni documental
Tipologia Fons documental
Estil / època: Medieval Modern
Segle XI-XIX
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: Alguns documents presenten alguna patologia.
Protecció Física
Tipus de protecció: Inexistent
Accés Restringit
Ús actual: Científic/Cultural
Titularitat Pública
Titular: Diputació de Barcelona. Rambla de Catalunya, 126. 08008 Barcelona.
Fitxes associades:
[Castell de Montesquiu](#)
[Parc del Castell de Montesquiu](#)
Autoria de la fitxa Sara Simon Vilardaga
Data de registre de la fitxa: dt., 11/04/2023 - 19:09

Descripció

L'Arxiu Comarcal del Ripollès custodia documentació del Castell de Montesquiu, concretament en l'apartat de fons patrimonials hi ha el Fons Castell de Montesquiu, 1075-s.XX. Així, aquest important fons per la història del Castell i per extensió del municipi de Montesquiu, té documentació que remunta al darrer quarts de segle XI.

A grans línies, al fons hi ha documentació en paper de administrativa de Mercè Juncadella (correspondència, contribucions, assegurances, documentació de cases de la propietat, els boscos, el salt d'aigua, altres edificis situats fora del municipi, entre molts d'altres). Documents del castell i de la família Descatllar a partir de 1503. Documentació relativa a esglésies del castell, del poble de Sant Quirze de Besora i de Montesquiu, així com de l'església de Montesquiu, documentació de la propietat de Saderra, Besora, el testament de Joan Figuera de 1672, processos judicials de diferents segles, dietaris de la Mercè Juncadella, documents de l'època de la família Safont, entre molts d'altres.

El fons compta amb un volum important de pergamins, un total de 639. Aquests estan classificats sota la denominació de Besora (1075-1844) i constitueixen el gruix més important, també Sora (1175-1832), Montesquiu (1302-1829), Catllar (1182-s. XV), Saderra (1235-s.XVII), entre altres corresponents a esglésies o altres temàtiques.

Observacions:

L'Arxiu Històric de la Diputació de Barcelona i a les oficines del Parc del Castell de Montesquiu, disposen d'una còpia digitalitzada de la documentació medieval. Resta pendent de fer una còpia digitalitzada de la documentació del segle XIX-XX, corresponent a l'arxiu dels Juncadella.

Història

L'Arxiu Comarcal del Ripollès (ACRI) forma part de la Xarxa d'Arxius Comarcals de la Generalitat de Catalunya, des de la seva inauguració l'any 2001. Està situat al que havia estat originàriament l'hospital de Ripoll, la primera notícia d'aquell edifici data del 1573, quan per iniciativa de l'abat del monestir de Ripoll i amb aportacions de la població, es va construir l'edifici emplaçat llavors, a la vora del camí ral. Fins als anys 80 del segle XX va anar tenint funcions, la darrera etapa com a residència geriàtrica fins als anys 80 del segle XX.

Posteriorment es reformaria totalment per adaptar-lo i condicionar-lo als usos actuals, dotant-lo de totes les sales i espais necessaris. Compta amb prop de 5000 metres lineals per dipositar-hi documents, dels quals poc més de 1000 estan ocupats pels diversos fons ingressats.

Bibliografia

-ESPADALER I PARCERISAS, Ramon (1993): El Castell de Montesquiu a la darrereria de l'edat mitjana. Barcelona. L'Avenç, cop. 1993.

-ESPADALER I PARCERISAS (1989, juny): Notes sobre la importància de l'arxiu descobert al Castell de Montesquiu- Revista